

24.5.2016

Dnro:
523/04/2016

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Viite: Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö 25.4.2016 (LVM/760/07/2016)

Viestintäviraston lausunto Norkring AS:n verkkotoimiluvan muuttamisesta B-kanavanipussa

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa Norkring AS:n (jäljempänä Norkring) hakemuksesta B-kanavanipun verkkotoimiluvan ehtojen muuttamiseksi. Viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta lausua viitekohdassa mainittuun asiaan.

Norkringin muutoshakemus ja sen perustelut

Norkring on pyytänyt, että kanavanippua B koskevia toimilupaehtoja muutetaan siten, että vaatimus rakentaa 100 prosenttia kattava väestöpeitto 10.1.2017 mennessä muutetaan 85 prosenttiin. Tämän muutoksen yhteydessä Norkring pyytää, että velvollisuus rakentaa verkkoa yli 50 asukkaan katvealueille sekä mahdollisuus toteuttaa osa (enintään 0,04 prosentin väestöpeiton osalta) peittovaatimuksesta vaihtoehtoisten jakelutekniikoiden avulla poistetaan.

Norkring perustelee muutoshakemustaan sillä, että Norkring ei voittanut Yleisradion julkista hankintakilpailua HD-lähetysten jakelupalveluiden toimittamisesta. Norkring toteaa lisäksi hakemuksessaan, että neuvotteluissa ohjelmistotoimijoiden kanssa on ilmennyt, että ohjelmistotoimijat edellyttävät enintään 85 prosentin väestöpeittoa. Valtakunnallisen verkkopeiton rakentaminen viimeisen 15 prosenttiyksikön osalta muodostaa Norkringin mukaan verkon investoinneista kalleimman osan. Norkringin näkemyksen mukaan sen potentiaaliset asiakkaat eivät tulisi hankkimaan kapasiteettia, jonka peitto ylittää 85 prosenttia toimilupakauden alussa. Norkring ilmoittaa kuitenkin olevansa sitoutunut laajentamaan 85 prosentin peittoa aina täyteen väestöpeittoon asti ohjelmistotoimijoiden edellytysten ja kaupallisten sopimusten mukaisesti toimilupakauden aikana, jos ohjelmistotoimijoiden vaatimukset muuttuvat.

Norkring on hakenut edellä mainittuja muutoksia koko toimilupakauden (10.1.2017 - 10.1.2027) ajalle.

Viestintäviraston lausunto

Kattavan väestöpeiton tarve B-kanavanipussa

Viestintävirasto toteaa, että Norkringille myönnetyn toimiluvan ehtojen mukaan verkkotoimiluvan haltijan tulee varata kanavanipusta B kapasiteettia ensisijaisesti Yleisradiolle (jäljempänä Yle) ja kaupallisille yleisen edun kanaville. Yle ilmoitti Viestintävirastolle 6.4.2016 tietoyhteiskuntakaaren 24 §:n mukaisesti tarvitsevansa julkisen palvelun tv-toimintaa varten maanpäällisen televisioverkon lähetyskapasiteettia UHF-taajuusalueelta kanavanipusta A ajanjaksolle 10.1.2017–31.3.2020 sekä koko maan kattavaa DVB-T2/HD kapasiteettia 10.1.2019 alkaen. Jälkimmäinen tarkoittaa tällä hetkellä käytännössä B-kanavanipun lähetyskapasiteettia, sillä se on ainoa kanavanippu, joka mahdollistaa 100 prosentin väestöpeiton sekä Ylen edellyttämän mahdollisuuden jakaa alueellisia uutislähetystyksiä. Lisäksi Yle ilmoitti tarvitsevansa VHF-taajuusalueen lähetyskapasiteettia kanavanipusta A alkaen 10.1.2017.

Viestintävirasto toteaa, että B-kanavanipun väestöpeittoa koskevan veloitteen pieneneminen vaikuttaa yleisellä tasolla koko Manner-Suomen alueelle tarjottavan verkkokapasiteetin määrään. Koska ohjelmistotoimijat eivät kuitenkaan hakenneet B-kanavanipun lähetyskapasiteettia ohjelmistotoimilupien hakukierroksella, ei B-kanavanipun peittovelvoitteiden pienenemisellä ole tällä hetkellä käytännössä vaikutusta kaikille Manner-Suomen asukkaille näkyvien ohjelmien määrään.

Viestintävirasto ei näe esteitä väestöpeiton muuttamiseksi 85 prosenttiin väliaikaisesti, ottaen huomioon, että B-kanavanipussa ei Ylen ilmoituksen tai antennitelevision ohjelmistotoimilupien hakukierroksen perusteella ole tarvetta valtakunnalliselle lähetyskapasiteetille heti toimikauden alusta lähtien. Velvollisuus 100 prosenttisen väestöpeiton rakentamiseen ylittää siten ohjelmistotoimijoiden tarpeet. Muutoksen yhteydessä voidaan Viestintäviraston näkemyksen mukaan luopua myös velvollisuudesta rakentaa verkkoa yli 50 asukkaan katvealueille sekä mahdollisuudesta toteuttaa osa (enintään 0,04 prosentin väestöpeiton osalta) peittovaatimuksesta vaihtoehtoisten jakelutekniikoiden avulla.

Muutoksen väliaikaisuus

Viestintävirasto esittää harkittavaksi, että B-kanavanipun väestöpeiton kattavuutta koskeva velvoite muutetaan määräaikaaisesti. Peittovelvoitetta on Viestintäviraston näkemyksen mukaan tarpeen arvioida uudelleen toimiluvan voimassaoloaikana ottaen huomioon Ylen ja ohjelmistotoimijoiden tarpeet ja mahdolliset muutokset markkinaolosuhteissa. Välitarkastelu voitaisiin tehdä esimerkiksi vuoden 2018 lopussa.

Viestintävirasto katsoo, että mikäli B-kanavanipussa tullaan toimilupakauden aikana lähettämään sisältöjä, jotka edellyttävät koko maan kattavaa väestöpeittoa, tulee nykyiset velvoitteet 100 prosenttisen väestöpeiton, täytelähttimien ja vaihtoehtoisten jakelutekniikoiden osalta palauttaa. Täytelähttimiä koskevat rakentamisvelvoitteet ovat tarpeen tv-näkyvyyden varmistamiseksi yli 50 asukkaan katvealueilla, sillä verkkoyrityksen laskennallinen peittoarvio ei riitä varmistamaan tv-vastaanoton tosiasiallista saatavuutta kaikkialla.

Muutoksen vaikutukset markkinalle tuloon

Viestintävirasto katsoo, että väestöpeittoa koskeva muutos edistää tavoiteltua verkkokilpailua televisiolähetyspalvelujen markkinalla, sillä muutos alentaisi Norkringille markkinalle tulon alkuvaiheessa aiheutuvia verkon rakentamisen kustannuksia. Muutos edistää uuden toimijan mahdollisuuksia liiketaloudellisesti kannattavaan toimintaan ja helpottaa siten osaltaan uuden toimijan markkinalle tuloa.

Kirsi Karlamaa
Pääjohtaja

Jarmo Ilme
Johtaja, Taajuushallinto